

Nr 437

Av herr Elowsson, Nils, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret.

Försvarsmaktens alltmer komplicerade och kostnadskrävande tekniska materiel ävensom strävan till anpassning efter den militärtekniska utvecklingen och koncentration till kvalitativt högtstående stridsmedel gör, att kraven i fråga om kvalitet och kunnighet hos den personal, som skall betjäna dessa stridsmedel, icke kan eftersättas.

Syftet med flygvapenchefens skrivelse av den 31 oktober 1957 angående förbättrade befodringsmöjligheter för fältflygare och flygnavigatörer m. m. var bland annat »att säkerställa erforderlig tillgång på fältflygare och flygnavigatörer med en kvalitet som svarar mot den flygmateriel, som dessa skola handhava» (s. 457 i Kungl. Maj:ts proposition 110/1958).

Det synes uppenbart att så invecklade tekniska apparater, som de moderna krigsflygplanen är, kräver stora allmänna kunskaper när personalen, bland andra fältflygare och flygnavigatörer, skall påbörja sin grundläggande yrkesutbildning för handhavandet av ifrågavarande materiel. I sin ovannämnda skrivelse anför sålunda flygvapenchefen att »de undersökningar, som företagits, visar, att allmänbildningsgrunden vid yrkesutbildningens början bör omfatta kunskaper motsvarande fullständig realexamen samt en gymnasiering» (s. 458 i ovannämnda proposition). Enligt flygvapenchefen är det nödvändigt att höja utbildningsmålet för ifrågavarande personal (fältflygare) så, att den i krig kan ersätta officerare såsom vissa chefer (gruppchefer). »Sådana ersättare saknas — enligt flygvapenchefen — numera helt, vilket är en allvarlig brist i flygvapnets beredskap» (s. 463 i ovannämnda proposition).

Enligt vår uppfattning synes sistnämnda förhållande för flygvapnets krigseffektivitet vara så allvarligt, att detta påkallar omedelbara och snabbt verkande åtgärder. De åtgärder, vilka hittills vidtagits — en höjning av tjänstepremien för fältflygare och flygnavigatörer, en höjning av flygtillägget — bedömes såsom icke tillräckliga för en tillfredsställande rekrytering i fråga om personalens fulltalighet och kvalitet. Den mänskliga faktorns effektivitet synes icke heller kunna höjas endast genom höjda ekonomiska förmåner — den kräver förbättrad yrkesutbildning, för vilken erfordras förbättrade allmänna kunskaper. »De starkt ökade kostnaderna för anskaffning, drift och underhåll av flygmaterielen gör det enligt flygvapen-

chefen ännu mera angeläget än förut att den flygande personalen är fulltalig och av bästa möjliga kvalitet» (s. 457 i ovannämnda proposition).

Det synes oss, att det förslag till utökning av den grundläggande allmänbildande undervisningen för fältflygare och flygnavigatörer m. m., som chefen för flygvapnet framlagt i sin skrivelse den 31 oktober 1957, i alla avseenden täcker flygvapnets omedelbara behov för att snabbast möjligt avhjälpa de av flygvapenchefen påtalade bristerna och utbildningssvårigheterna. Vi anser icke de av vissa remissinstanser framförda kritiska synpunkterna i fråga om flygvapenchefens ovanberörda skrivelse vara bärande varken i fråga om att denna undervisning kan ske vid vanlig skola genom att systemet med statliga stipendier utvidgas eller dess förläggande till försvarets läroverk o. s. v., enär man icke synes inse eller tagit hänsyn till betydelsen av att ifrågavarande utbildning (allmänbildning) så nära som möjligt, till följd av flygtjänstens krav, sammankopplas med utbildningsanstalten (F 5) för den grundläggande flygutbildningen. Med hänsyn till flygvapnets vikt i vårt totala försvar synes de beräknade investeringskostnaderna, sammanlagt 9,8 miljoner kronor, vilka enligt flygvapenchefens ovanberörda skrivelse av olika skäl till följd av flyttning av andra flygvapnets utbildningsanstalter m. m. reduceras med omkring halva ovannämnda summa, vara av underordnad betydelse för erhållande av fullgod och effektiv flygande personal.

Med stöd av det ovan anförda tillåter vi oss föreslå,

att riksdagen i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition 110/1958 måtte besluta

1) att det av flygvapenchefen den 31 oktober 1957 föreslagna flygvapnets läroverk omedelbart inrättas och förläggas till Herrevadskloster;

2) att för byggnadsändamål vid Herrevadskloster anvisas 4 miljoner kronor i enlighet med flygvapenchefens av fortifikationsförvaltningen anmälda medelsbehov.

Stockholm den 25 april 1958

Nils Elowsson

Sten Åkesson

N. Yngve Nilsson

i Trobro

Sv. Kristiansson

G. Elofsson

i Vä